

РЕШЕНИЕ

№ 301

гр. София, 18.01.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 75 състав,
в публично заседание на 13.12.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Силвия Житарска

при участието на секретаря Наталия Дринова, като разгледа дело номер **7300** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – 178 от АПК във връзка с чл. 16, ал. 1, т. 1 от АПК и е образувано по протест на прокурор при Софийска градска прокуратура, с искане за прогласяване нищожността на волеизявлението на административния орган по издаване на свидетелство за правоуправление на МПС №[ЕИК]/21.01.2016г., издадено от СДВР - отдел "Пътна полиция", [населено място]. на лицето В. Я..

В протеста е заявено искане да бъде обявена нищожността на акта по издаване на СУМПС, тъй като е издадено в противоречие с изискването за „обичайно пребиваване“, съгласно Директива 2006/126/ЕО.

В проведеното открито съдебно заседание СГП се представлява от прокурор К., който поддържа протест и моли същият да бъде уважен.

Ответникът – Началникът на отдел ПП, СДВР, се представлява от юрисконсулт П.. В депозираните по делото писмени бележки изразява становище за допустимост на протеста и желае същият да бъде уважен с обявяване волеизявлението на адм. орган по издаване на процесното СУМПС за нищожно.

Заинтересованата страна В. Я., редовно призован, не се явява и не се представлява в о.с.з. Изпратено е писмено становище от адв.П., като процесуален представител на ответника. В него се изразява становище за неоснователност на протеста и моли да бъде отхвърлен, като излага подробни съображения.

Административен съд София- град, III отделение, 75 състав, след като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено от

фактическа страна следното:

Производството пред СДВР е започнало по заявление с рег. № 29061389/06.01.2016г. на В. Я., който на 06.01.2016г. е подал в отдел "Пътна полиция" при СДВР, заявление за подмяна на СУМПС (македонско), като със заявлението са подадени и комплект от документи за подмяна на свидетелство за управление на МПС, съгласно чл. 15, ал. 1 от Наредба № 1-157/01.10.2002г. /Наредбата/ на министъра на вътрешните работи за условията и реда за издаване на свидетелства за управление на моторни превозни средства, отчета на водачите и тяхната дисциплина. В. Я. е попълнил и подписал собственооръчно декларация по чл.13, т.6 от Наредба 1-157/2002 г. на МВР, относно „обичайното ѝ пребиваване“, като е посочила България, с адрес [населено място], [улица]. В декларацията по чл.13, т.6 от Наредбата е декларирала, че обичайното ѝ пребиваване не е в друга държава-членка на Европейския съюз.

С оглед на така подаденото заявление, на 21.01.2016г. от ОПП-СДВР е издадено ново СУМПС №[ЕИК] на лицето В. Я. за категории „В1, В, АМ“, с валидност до 21.01.2026г., като горепосоченото СУМПС е получено от упълномощеното лице Г. С. на 22.01.2016г.

Изпратено е писмо от ГД "Национална полиция" в О"ПП"-СДВР, в което е посочено, че германските компетентни власти са сигнализирали, че СУМПС №[ЕИК]/21.01.2016г., издадено от СДВР - отдел „Пътна полиция“ - [населено място], издадено на В. Я., [дата на раждане] е издадено в противоречие с изискването за „обичайно пребиваване“, съгласно Директива 2006/126/ЕО. Властите уведомяват, че „Обичайното пребиваване“ на Я. е в Германия от 29.06.2015г. и до настоящия момент е на територията на Германия, като същият е регистриран на адрес 86189 А., [улица], докато българското свидетелство за управление на МПС е издадено на 21.01.2016г.

От СДВР е изготвена докладна записка с рег. № УРИ 4332р- 11126/01.03.2021г., в която е отбелязано, че на посочения в заявлението за издаване на ново СУМПС подадено от Я., постоянен адрес на местоживеене – [населено място], общ.Столична, [улица] не е установено лицето В. Я.. Установено е, че на адреса се намира администрацията на СО, Район „С.“.

От писмо на НОИ /л.46/ се установява, че лицето В. Я. няма деклариран осигурителен доход за периода от месец 01.2015г. до момента на изготвяне на справката.

Представени са и други доказателства съдържащи се в административната преписка, приети като доказателство по делото.

При така установеното от фактическа страна, съдът намира от правна страна следното:

Съгласно чл.145 ал.1 от АПК, административните актове могат да се оспорват пред съда по отношение на тяхната законосъобразност, като според чл.147 ал.2 от АПК, прокурорът може да подаде протест срещу акта в случаите по чл.16 от АПК. В чл.16 ал.1 т.1 от АПК е предвидено, че прокурорът следи за спазване на законността в административния процес като предприема действия за отмяна на незаконнообразни административни актове, споразумения, административни договори и съдебни актове. Българското свидетелство за управление на моторно превозно средство е индивидуален удостоверяващ документ за правоспособност за управление на моторно превозно средство, според легалната дефиниция на чл.50 от ЗБЛД. Т.е. представлява индивидуален административен акт по смисъла на чл.21 ал.3 от АПК, тъй като в него е материализирано волеизявление за издаване на документ от значение за признаване и упражняване на права и задължения, а именно за притежаване на

правоспособност за управление на МПС.

От горното следва извода, че законодателят е предоставил правомощията по оспорване на административен акт чрез подаване на протест на прокурора, без разграничение за йерархическата му поставеност в системата на прокуратурата, с оглед общата компетентност на прокуратурата по чл.127 т.5 от Конституцията на РБ и чл.16 ал.1 т.1 от АПК. Ето защо прокурорът при СГП притежава процесуална легитимация за оспорване на издаденото на името на В. Я. СУМПС.

С разпоредбата на чл.149 ал. 5 от АПК е регламентирано, че административните актове могат да се оспорят с искане за обявяване на нищожността им без ограничение във времето. Ето защо, производството е резултат от валидно и допустимо сезиране на съда.

Разгледан по същество протестът е основателен.

Преди да разгледа спора по същество, съдът следва да изясни характера на претенцията за нищожност на оспореното СУМПС. Безспорно е, че административните актове, които противоречат на законите или на други нормативни актове са недействителни-невалидни актове (с нередовно действие). Основното разграничение на порочните актове на администрацията е разделението им на нищожни и унищожаеми в зависимост от степента и качеството на порока (дефекта), от който е засегнат акта. В административното право, за разлика от гражданското право липсва специален законов текст, който да регламентира кога съответният акт е нищожен и в кои случаи е унищожаем. Общоприето е становището, че нищожни са тези административни актове, които поради радикални, основни и тежки недостатъци, се дисквалифицират като административни актове и въобще като юридически актове и се третират от правото като несъществуващи, поради което изобщо не могат да породят правни последици. Във всеки отделен случай действителността на административния акт се преценява конкретно с оглед тежестта на порока, от който е засегнат и дали той е годен да предизвика промяна в правната сфера на адресатите на акта. С оглед на всеки един от възможните пороци на административните актове, теорията е изградила следните критерии кога един порок води до нищожност и кога същият води до унищожаемост. Теорията и съдебната практика приемат, че всяка некомпетентност винаги е основание за нищожност на акта. Порокът във формата е основание за нищожност, само когато е толкова сериозен, че практически се приравнява на липса на форма, а оттам - на липса на волеизявление. Съществените нарушения на административно-производствените правила са основания за нищожност, също само ако са толкова съществени, че нарушението е довело до липса на волеизявление (например - поради липса на кворум). Нарушенията на материалния закон касаят правилността на административния акт, а не неговата валидност, поради което нищожен би бил на посоченото основание само този акт, издаден при пълна липса материалноправните предпоставки, визирани в хипотезата на приложимата материалноправна норма; който изцяло е лишен от законово основание; когато акт с такова съдържание не може да бъде издаден въз основа на никакъв закон от нито един орган. Нищожен е и административен акт при липса на предмет, когато обектът на разпореждането в него не съществува или разпореждането е с невъзможен предмет. Следователно, следва да бъдат преценявани всяко едно от изискванията за законосъобразност на административния акт, така, както те са регламентирани в нормата на чл. 146 от АПК и в случай, че се констатира нарушение на някое от изискванията, неговата интензивност и тежест следва да бъде от степен на

същественост достатъчна, за да обоснове извод за нищожност.

В случая наведеното от протестиращия прокурор основание за нищожност на административния акт е липса на компетентност на административния орган за издаване на СУМПС, поради противоречие с изискването за „обичайно пребиваване“, съгласно Директива 2006/126/ЕО.

Съгласно чл.7, пар.3 от Директива ЕС 2006/126/ЕО подновяването на свидетелства за управление на превозно средство, когато техният срок изтече, подлежи на продължаващо спазване на минималните стандарти на физическа и умствена годност за управление... и обичайно пребиваване на територията на държавата-членка, издаваща свидетелството или доказателства, че кандидатите са учили там за срок най-малко шест месеца.

Анализът на посочените разпоредби от европейското законодателство и националния закон ясно и категорично обвързват компетентността на органите за издаване, респективно подновяване на свидетелството за управление на МПС, с мястото (държавата) на обичайно пребиваване, т.е. компетентността на административните органи на съответната държава – членка е обусловена от това дали лицето, което е поискало от тях издаване на свидетелството за управление, има обичайно пребиваване на територията на тази държава – членка.

Съгласно чл.12 от Директива ЕС 2006/126/ЕО „обичайно пребиваване“ означава мястото, където дадено лице обикновено живее, тоест повече от 185 дни през календарна година, поради лични или трудови връзки, или ако лицето няма трудови връзки, поради лични връзки, които сочат тясна обвързаност на лицето с мястото, където то живее. Независимо от това, за обичайно пребиваване на лице, чиито трудови връзки са на различно място от личните му връзки и което вследствие на това последователно пребивава на различни места в две или повече държави-членки, се счита мястото, където са личните му връзки, при условие че лицето редовно се връща там. Спазването на последното условие не е необходимо, ако лицето пребивава в дадена държава-членка за изпълнение на задача с определена продължителност. Следването в университет или друго учебно заведение не се счита за смяна на обичайно пребиваване.

Видно от посочената разпоредба, обичайното пребиваване по смисъла на директивата е фактическо обстоятелство, чието установяване се извършва в рамките на административното производство и по предвидения в националния закон на съответната държава – членка ред със съответните процесуални средства. Националният законодател е възприел, че в производствата по издаване, респ. подновяване на СУМПС обичайното пребиваване на лицата на територията на страната се доказва с декларация, каквато процесуална възможност е предвидена и в чл. 39 от АПК, т.е. наличието на подписана от лицето декларация е допустимо и достатъчно доказателствено средство за установяване на обичайно пребиваване на територията на страната. Наличието на декларация дава на административния орган основание, при липса на други данни, да приеме за установен факта на обичайно пребиваване на лицето на територията на България, което от своя страна го легитимира като компетентен орган съгласно чл.8, пар.1 от Директива ЕС 2006/126/ЕО.

Според разпоредбата на чл. 4, ал. 1 от Наредба № I-157/01.10.2002 г. вр. чл. 151, ал. 5 от ЗДвП СУМПС се издава от структурните звена „Пътна полиция“ при областните дирекции на МВР, поради което техните ръководители са административният орган,

компетентен да издаде СУМПС, но само на лица, които са установили обичайното си пребиваване в Република България, за което обстоятелство подписват декларация. Следователно компетентността на органите за издаване, респективно подновяване на СУМПС, е обвързана с мястото /държавата/ на обичайно местопребиваване. Последното произтича от териториалния обхват на компетентността на държавните органи, а именно в рамките на държавата. В този смисъл е и пар. 48 от решението на СЕС по дело С-476/01.

В настоящия случай В. Я. е подписал декларация по чл.13, т.6 от Наредба № I-157/01.10.2002г. относно „обичайното си пребиваване“ като е посочила [населено място], [улица]. Видно от писмо от ГД "Национална полиция" в О"ПП"-СДВР, в което е посочено, че германските компетентни власти са сигнализирали, че СУМПС №[ЕИК]/21.01.2016г., издадено от СДВР - отдел „Пътна полиция“ - [населено място], издадено на В. Я., [дата на раждане], както и от самите писма /в превод на български език/ на германските власти, е издадено в противоречие с изискването за „обичайно пребиваване“, съгласно Директива 2006/126/ЕО. Властите уведомяват, че „Обичайното пребиваване“ на Я. е в Германия от 29.06.2015г. и до настоящия момент е на територията на Германия, като същият е регистриран на 86189 А., [улица], докато българското свидетелство за управление на МПС е издадено на 21.01.2016г. В случая, от доказателствата по делото – докладните записки от СДВР и писмото от Германската федерална служба за МПС ведно с приложените документи е видно, че В. Я. нито към настоящия момент, нито към датата на издаване на СУМПС е имал обичайно пребиваване в РБ. Документите от Германия, сочещи, че пребиваването на чужденеца е извън РБ, считано от 29.06.2015г. са официални такива, поради което и съдът ги кредитира. Същевременно, в производството по издаване на СУМПС в РБ – при получаването му, В. Я. не се е явил лично, а го е получил чрез упълномощено лице. Т. е. налице са косвени доказателства в подкрепа на твърдението на ПРБ и на писмото от Германската федерална служба за МПС, че няма, а и към датата на издаване на СУМПС не е имала обичайно пребиваване на територията на РБ.

Следователно, Началникът на отдел ПП СДВР не е бил териториално компетентен да издаде СУМПС на В. Я..

Доколкото, съгл. трайната съдебна практика всяка некомпетентност опорочава административния акт до такава степен, че същият се явява нищожен, то и волеизявлението за издаване на СУМПС на В. Я., който няма обичайно пребиваване в РБ, следва да бъде обявено за нищожно. Искането на чужденеца за издаване на СУМПС изобщо не е било подведомствено на българския административен орган, отговорен за издаване на СУМПС.

Така мотивиран, Административен съд София-град, Трето отделение 75-ти състав

Р Е Ш И:

ОБЯВЯВА за нищожно волеизявление на Началник СДВР, отдел „Пътна полиция“ - [населено място] за издаване на Свидетелство за управление на моторно превозно средство /СУМПС/ №[ЕИК]/21.01.2016г., издадено от СДВР - отдел "Пътна полиция", [населено място] на лицето В. Я..

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба или протест пред Върховния административен съд на Република България, в 14-дневен срок от получаването му.

СЪДИЯ:

